

PRAKSISOVERSIGT · SOCIALRET

Praksisoversigt over merudgifter ved handicap (serviceloven § 100 / barnets lov)

Personkreds, nødvendighedskrav og udmålingsprincipper i Ankestyrelsens og domstolenes praksis

Version 2 · Opdateret 24. jun. 2026 · 18 afgørelser · 2003-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Dækning af nødvendige merudgifter ved handicap er reguleret i serviceloven § 100 (voksne) og barnets lov § 86 (børn under 18 år) og bygger på kompensationsprincippet: borgere med varigt nedsat funktionsevne skal kompenseres for de ekstraudgifter, funktionsnedsættelsen medfører, så de kan leve et liv på linje med ikke-handicappede i samme alder og livssituation. Praksis er helt domineret af Ankestyrelsens principmeddelelser, som fastlægger kumulative betingelser for personkredsen, sondringen mellem sandsynliggjorte og dokumenterede udgifter samt ydelsens subsidiære karakter i forhold til anden lovgivning. Højesteret har i en central dom fra 2014 fastslået, at der skal ske fuld dækning af nødvendige merudgifter – ikke blot udbetaling af et tilskud. Pr. 1. september 2025 ændres terminologien i begge love til "kompensationsberettigende udgifter", og der indføres en ny forenklet udmålingsmodel.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Personkredsen for merudgifter til voksne kræver tre kumulative betingelser: varigt nedsat funktionsevne, konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger.
- 02** Vurderingen af funktionsevne skal ske som en samlet helhedsvurdering – det er konsekvenserne af funktionsnedsættelsen, ikke diagnosen i sig selv, der er afgørende.
- 03** Ved borgere med flere lidelser skal den samlede funktionsnedsættelse lægges til grund – dette gælder både for voksne (§ 100) og børn (barnets lov § 86).
- 04** Bevilling af førtidspension eller fleksjob kan ikke i sig selv anses for en ikke uvæsentlig hjælpeforanstaltning, da der er tale om forsørgelsesydelse.
- 05** Hvis ophør med medicinsk behandling er akut livstruende eller medfører umiddelbar risiko for væsentlig og varig funktionsnedsættelse, skal borgeren vurderes uden hensyntagen til behandlingen.
- 06** Merudgiftsydelsen udmåles på grundlag af sandsynliggjorte udgifter – kommunen kan ikke kræve dokumentation for, hvordan bevilgede beløb er anvendt.

- 07** Højesteret har fastslået, at der skal ske fuld betaling af de nødvendige merudgifter – kommunen kan ikke begrænse ydelsen til et tilskud under den faktiske udgift.
- 08** Merudgiftsbestemmelsen er subsidiær i forhold til anden lovgivning og andre bestemmelser i serviceloven – udgifter dækket af sundhedsloven, hjælpemiddelreglerne eller aflastningsbestemmelser kan ikke samtidig dækkes som merudgift.
- 09** Manglende brug af Funktionsevnetoden eller Voksenudredningsmetoden (VUM) er en retlig mangel, men medfører ikke automatisk ugyldighed – der foretages en konkret væsentlighedsvurdering.
- 10** Der gælder et minimumsbeløb for udbetaling af merudgiftsydelsen (6.660 kr. årligt i 2025-niveau for voksne, 5.348 kr. for børn i 2023-niveau).
- 11** Merudgiftsydelsen er skattefri og indkomstafhængig – borgerens formue- og indkomstforhold er uden betydning.
- 12** For børn under barnets lov § 86 er reglerne om merudgifter subsidiære i forhold til reglerne om økonomisk støtte (barnets lov § 35, stk. 4, nr. 1) – kommunen skal først vurdere trangsbestemt økonomisk støtte.
- 13** Udgifter til medicin, der afhjælper følger af funktionsnedsættelsen, kan dækkes som merudgift – det er ikke en betingelse, at medicinen er livsvigtig.

§ 1 Lovgrundlag og kompensationsprincippet

Merudgiftsordningen hviler på **kompensationsprincippet**, som indebærer, at borgere med varigt nedsat funktionsevne skal kompenseres for de ekstraudgifter, deres handicap medfører, så de kan leve et liv på linje med ikke-handicappede i samme alder og livssituation.

For **voksne** (18 år til folkepensionsalderen) er hjemlen [serviceloven § 100](#). Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelsen at yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, når betingelserne er opfyldt. Ydelsen er skattefri og indkomstafhængig.

For **børn og unge under 18 år** gælder [barnets lov § 86](#), som viderefører den tidligere servicelovens § 41. Personkredsen for børn kræver "betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse".

Begge bestemmelser stiller som betingelse, at merudgiften:

- Er en **konsekvens** af den nedsatte funktionsevne
- Ikke kan dækkes efter **anden lovgivning** eller andre bestemmelser i loven (subsidiærhedsprincippet)

Den overordnede [vejledning om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse](#) uddyber lovens anvendelse. For børn gælder [delvejledning 6 til barnets lov](#).

Kommende lovændring pr. 1. september 2025: Ved lov nr. 746 af 20. juni 2025 ændres terminologien i både serviceloven § 100 og barnets lov § 86. Begrebet "merudgifter" erstattes af "kompensationsberettigende

udgifter", og overskriften ændres til "Kompensationsydelse". Der indføres desuden en ny forenklet udmålingsmodel med et standardbeløb på 1.105 kr. pr. måned og mulighed for højere ydelse ved dokumenterede udgifter over 24.000 kr. årligt.

LOV

Barnets lov § 86, stk. 1-5

Serviceloven § 100, stk. 1-4

§ 2 Personkredsen for voksne – tre kumulative betingelser

Ankestyrelsens principmeddelelse [84-19](#) sammenfatter og præciserer praksis vedrørende personkredsen for voksne. Meddelelsen er en sammenskrivning af 25 tidligere principielle afgørelser.

De tre kumulative betingelser er:

Betingelse	Indhold	Vurderingskriterium
Varigt nedsat funktionsevne	Langvarig lidelse uden udsigt til bedring inden for overskuelig fremtid	Behandlingsmuligheder skal inddrages, men ikke hvis behandlingen indebærer væsentlig risiko for liv eller førlighed
Indgribende karakter	Konsekvenserne har stor betydning for den daglige tilværelse	Konkret og individuel helhedsvurdering på flere livsområder (personlig pleje, husholdning, mobilitet, socialt samvær)
Ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger	Der skal ofte sættes ind med hjælp	Omfatter ydelser efter sociallovgivning og udstrakt hjælp fra det private netværk

Afgørende er **konsekvenserne** af funktionsnedsættelsen – ikke diagnosen i sig selv. En person med benamputation, der i vidt omfang var selvhjulpnen ved hjælp af hjælpemidler, var f.eks. ikke omfattet, selvom funktionsnedsættelsen var varig. Omvendt fandtes en person med multipel sclerose berettiget, da den samlede nedsættelse (balanceproblemer, hukommelsesvanskeligheder, begrænset deltagelse i husholdning og forældrerolle) og den udstrakte hjælp fra ægtefælle og forældre opfyldte kravene.

Tilkendelse af førtidspension kan ikke i sig selv anses for en ikke uvæsentlig hjælpeforanstaltning, da det er en forsørgelsesydelse og ikke en hjælpeforanstaltning til afhjælpning af den daglige tilværelse.

Folketingets Ombudsmand har i en sag om en døv borger (FOB 2008.441) rettet kritik mod den administrative praksis for afgrænsning af personkredsen og orienteret Folketinget om kompensationsprincippet rækkevidde.

LOV

Serviceloven § 100, stk. 1

PRAKSIS

Ankestyrelsen · Ankestyrelsens principmeddelelse om personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter til voksne

01.01.2019

§ 3 Personkredsen for børn og samlet funktionsevnevurdering

For børn under 18 år kræver [barnets lov § 86](#) en "betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse". Personkredsvurderingen er i vidt omfang parallel med voksenområdet.

Ankestyrelsen har i [principmeddelelse 92-12](#) fastslået, at det er den **samlede nedsættelse af funktionsevnen**, der skal lægges til grund:

Det er den samlede nedsættelse af funktionsevnen, der skal lægges til grund ved vurderingen af omfattelsen af personkredsen og ret til merudgifter efter § 41.

Det betyder, at et barn, der allerede er omfattet af personkredsen pga. én lidelse, kan få dækket merudgifter forårsaget af andre sideløbende lidelser – forudsat at disse er varige, langvarige eller kroniske. Kommunen kan ikke kræve, at hver enkelt lidelse isoleret opfylder betingelserne.

I [principmeddelelse 43-22](#) præciseres, at kommunen kan inddrage behandlingsperspektivet i vurderingen. Hvis medicinsk behandling eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne "inden for kortere tid", kan barnet falde uden for personkredsen. Kommunen skal dog have **tilstrækkelig faglig dokumentation** for den forventede effekt og tidsperspektiv – et generelt håb om bedring er ikke nok.

Det er ikke diagnosen i sig selv, der er afgørende, men følgerne af lidelsen eller den nedsatte funktionsevne i barnets daglige tilværelse.

Desuden kræves ingen endelig diagnose – manglende færdigudredning kan ikke i sig selv begrunde afslag (Sag 3 i 43-22).

LOV

[Barnets lov § 86, stk. 1](#)[Service_loven § 41, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankestyrelsen · Personkreds for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste: Betydningen af behandlingsmuligheder og støttetiltag for vurdering af funktionsnedsættelsens betydelighed

01.01.2022

Ankestyrelsen · Samlet funktionsevnevurdering ved merudgifter for børn med flere lidelser (§ 41)

01.01.2012

§ 4 Medicinsk behandling og den "livstruende"-undtagelse

Hovedreglen er, at borgerens funktionsevne skal vurderes på grundlag af den tilstand, der kan konstateres, **når borgeren tager sin medicin** (eller følger en diæt, der kan sidestilles hermed).

Ankestyrelsen har dog fastslået en vigtig undtagelse i [principmeddelelse 84-19](#). Undtagelsen gælder i to situationer:

Situation	Konsekvens	Tidsperspektiv
Ophør er akut livstruende	Risiko for død	Timer til dage
Ophør medfører umiddelbar risiko for væsentlig og varig nedsat funktionsevne	Betydelig funktionsnedsættelse indtræder	Dage til uger, evt. måneder

I disse tilfælde skal borgeren vurderes, **som om behandlingen var stoppet**. Dette sikrer, at borgere med kroniske, livstruende sygdomme – som cystisk fibrose, type 1-diabetes eller alvorlig Morbus Crohn – der holdes i skak af medicin, er omfattet af personkredsen.

Der gælder desuden **udvidede personkredse**, hvor de almindelige betingelser om indgribende karakter og hjælpeforanstaltninger ikke skal være opfyldt:

- Merudgifter til **diæt ved medfødte misdannelser eller mangler** (f.eks. Phenylketonuri/PKU – men ikke cøliaki eller laktoseintolerance)

- Merudgifter til **særligt dyrt tøj/sko** ved deformiteter eller særlig legemsbygning

LOV

ServiceLoen § 100, stk. 1

PRAKSIS

Ankestyrelsen · Ankestyrelsens principmeddelelse om personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter til voksne

01.01.2019

Nødvendighedskravet og afgrænsning af dækningsberettigede udgifter

§ 5

En merudgift kan kun dækkes, hvis den er en **nødvendig følge** af den nedsatte funktionsevne. Behovet skal vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation.

Ankestyrelsens praksis viser flere vigtige afgrænsninger:

Medicinudgifter: Lægeordineret medicin, der afhjælper en direkte følge af funktionsnedsættelsen, er en nødvendig merudgift – det er ikke en betingelse, at medicinen er "livsvigtig". I [principmeddelelse 113-11](#) og [112-11](#) fastslog Ankestyrelsen, at udgifter til medicin mod erektil dysfunktion forårsaget af henholdsvis rygmarvsskade og diabetes er nødvendige merudgifter:

Det er en del af en normal daglig livsførelse at have et sexliv, og formålet med reglerne om merudgifter er, at en person med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan leve så normalt som muligt.

Udgifter, der også rammer ikke-handicappede: I [principmeddelelse C-5-07](#) fandtes udgifter til lægeerklæring til rejsesygesikring ikke at være en nødvendig merudgift, da ikke-handicappede også kan pålægges samme udgift.

Driftsudgifter ved hjælpemidler: I [principmeddelelse 161-11](#) fastslog Ankestyrelsen, at udgifter til kanylebokse er en almindelig driftsudgift under hjælpemiddelreglerne og ikke kan dækkes som merudgift.

Forhøjede boligudgifter: [Vejledningen om nødvendige merudgifter](#) fastslår, at forhøjet husleje som følge af funktionsnedsættelse kan dækkes – men kun den forhøjelse, der skyldes handicapet.

LOV

ServiceLoen § 100, stk. 1

ServiceLoen § 112

PRAKSIS

Ankestyrelsen · Dækning af medicinudgifter til erektil dysfunktion som nødvendig merudgift ved rygmarvsskade

01.01.2011

Ankestyrelsen · Merudgifter til medicin for erektil dysfunktion som følge af diabetes er en nødvendig merudgift efter serviceloven

01.01.2011

Ankestyrelsen · Udgifter til kanylebokse kan ikke dækkes som merudgift efter serviceloven, da de er reguleret som almindelig driftsudgift under hjælpemiddelreglerne

01.01.2011

Ankestyrelsen · Lægeerklæring til rejsesygesikring er ikke en nødvendig merudgift efter Serviceloven

01.01.2007

Sandsynliggjorte udgifter – kommunen kan ikke kræve dokumentation for anvendelse

§ 6

Et centralt princip i merudgiftsordningen er, at ydelsen udmåles på grundlag af **sandsynliggjorte** – ikke dokumenterede – merudgifter. Dette adskiller merudgiftsydelsen fra mange andre sociale ydelser.

I [principmeddelelse 98-13](#) ændrede Ankestyrelsen en kommunes afgørelse om at standse udbetalingen af merudgiftsydelse til aflastning/barnepige, fordi kommunen krævede dokumentation for, hvordan pengene var brugt:

At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne.

Formålet med denne ydelsesform er at give modtageren **frihed til selv at tilrettelægge**, hvordan behovet bedst kan dækkes. Kommunen skal i stedet lave et overslag over de forventede merudgifter for det kommende år.

Dette princip gælder for den grundlæggende udmåling. Den nye lovændring pr. 1. september 2025 (lov nr. 746 af 20. juni 2025) indfører dog en todelt model, hvor borgere med udgifter over 24.000 kr. årligt kan dokumentere visse udgiftstyper og dermed opnå en højere ydelse svarende til de faktiske udgifter.

[Serviceloven § 100, stk. 2](#) fastsætter den nugældende udmålingsmodel med minimumsbeløb og standardbeløb. Minimumsbeløbet er i 2025-niveau 6.660 kr. årligt (555 kr. pr. måned) for voksne. For børn under barnets lov § 86 er minimumsbeløbet 5.348 kr. årligt (2023-niveau).

LOV

[Barnets lov § 86, stk. 2-3](#)

[Serviceloven § 100, stk. 2](#)

PRAKSIS

Ankestyrelsen · Merudgiftsydelse til aflastning/barnepige - Krav til dokumentation af sandsynliggjorte udgifter

01.01.2013

§ 7 Højesterets dom om fuld dækning af merudgifter til aflastning

En af de mest principielle afgørelser på området er Højesterets dom af 19. august 2014 i [sag 288/2013 og 289/2013](#). Sagen omhandlede forældre til et barn med hjerneskade, der søgte merudgiftsdækning til privat aflastning.

Kommunen bevilgede 10 timers ugentlig privat aflastning, men fastsatte timesatsen til kun 80 kr. – betegnet som et "tilskud" – selvom den reelle udgift var mindst 118 kr. i timen. Højesteret fastslog, at denne fortolkning var retligt forkert:

Højesteret forstår herefter såvel kommunens som nævnets afgørelse på den måde, at A og B alene har krav på delvis betaling af de nødvendige merudgifter til aflastning. En sådan fortolkning af servicelovens § 41 er forkert, da der som nævnt skal ske fuld betaling af de nødvendige merudgifter.

Højesteret erklærede Det Sociale Nævns afgørelse ugyldig og fastslog dermed, at:

- Merudgiftsydelsen efter den daværende servicelovens § 41 (nu barnets lov § 86) indebærer krav på **fuld dækning** af de nødvendige merudgifter
- Kommunen kan **ikke** begrænse ydelsen til et generelt tilskud under den faktiske udgift
- Satsen skal muliggøre **rekruttering af nødvendig hjælp** i praksis

Dommen har principiel betydning for alle merudgiftsavgørelser og understreger, at kompensationsprincippet kræver reel kompensation – ikke blot et symbolsk tilskud.

LOV

[Serviceloven § 41, stk. 1](#)

[Serviceloven § 42, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om tabt arbejdsfortjeneste ved hjemmetræning og krav om fuld dækning af merudgifter til aflastning 19.08.2014

§ 8 Subsidiæritet og sektoransvar – afgrænsning til anden lovgivning

Merudgiftsbestemmelsen er **subsidiær** i forhold til andre bestemmelser i serviceloven og anden lovgivning. Det betyder, at udgiften først skal forsøges dækket efter de specialbestemmelser, der specifikt regulerer den pågældende type hjælp.

Transport og sundhedslovgivning: I [principmeddelelse 56-13](#) fastslog Ankestyrelsen, at befordring til hospitalsindlæggelse hører under regionsrådets ansvar efter sundhedsloven og ikke kan dækkes som merudgift:

Hjælp til befordring efter merudgiftsbestemmelsen i servicelovens § 100 er subsidier til befordringsudgifter efter anden lovgivning og andre bestemmelser i serviceloven.

Aflastning: I [principmeddelelse 85-13](#) fastslog Ankestyrelsen, at der er en klar hierarkisk forrang mellem aflastningsbestemmelserne og merudgiftsydelsen. Merudgifter til aflastning kan kun dækkes, hvis de specifikke aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang løser behovet.

Barnets lov – ny rækkefølge: I den helt nye [principmeddelelse 12-25](#) fra juni 2025 fastslog Ankestyrelsen, at merudgiftsreglerne i barnets lov § 86 er subsidiære i forhold til reglerne om **økonomisk støtte** i [barnets lov § 35, stk. 4, nr. 1](#). Kommunen skal først vurdere, om transportudgifter kan dækkes som transgsbestemt økonomisk støtte. Først hvis betingelserne herfor ikke er opfyldt, skal kommunen af egen drift forholde sig til merudgiftsreglerne.

Følgeudgifter til aflastning: I [principmeddelelse 25-23](#) fastslog Ankestyrelsen, at udgifter som transport eller overnatning, der opstår som konsekvens af bevilget aflastning, ikke kan dækkes som kontantydelse efter aflastningsreglerne (naturalydelse), men skal vurderes efter merudgiftsreglerne.

Plejetillæg og merudgifter: I [principmeddelelse P-28-03](#) fastslog Ankestyrelsen, at merudgifter for førtidspensionister kun kan bevilges, i det omfang plejetillægget ikke fuldt ud dækker det samlede plejebehov.

LOV	Barnets lov § 35, stk. 4	Barnets lov § 86, stk. 1	Serviceloven § 84, stk. 1
	Serviceloven § 100, stk. 1		
PRAKSIS	Ankestyrelsen · Princip om rækkefølgen ved dækning af forældres transportudgifter til støttende indsatser (Barnets lov §§ 35 og 86)		24.06.2025
	Ankestyrelsen · Følgeudgifter til afløsning og aflastning: Sondring mellem naturalydelse og merudgifter		01.01.2023
	Ankestyrelsen · Befordring til hospitalsindlæggelse: Merudgifter efter serviceloven er subsidiære i forhold til sundhedsloven (Sektoransvar)		01.01.2013
	Ankestyrelsen · Forrang for aflastningsbestemmelser frem for merudgiftsydelse ved kompensation for børns funktionsnedsættelse		01.01.2013
	Ankestyrelsen · Kombination af plejetillæg (Pensionsloven) og hjælpeordning/merudgifter (Serviceloven): Krav om konkret, individuel vurdering		01.01.2003

§ 9 Sagsbehandlingskrav – funktionsevne metode, VUM og garantiforskrifter

Kommunen skal ved behandling af sager om merudgifter til voksne anvende enten **Funktionsevnetoden** eller **Voksenudredningsmetoden (VUM)** til at vurdere borgerens funktionsevne, jf. [bekendtgørelse om vurdering af nedsat funktionsevne](#).

Metoden har karakter af en **garantiforskrift**, men Ankestyrelsen ændrede i [principmeddelelse 50-19](#) den hidtidige praksis om automatisk ugyldighed:

Hvis en kommune ikke har anvendt metoderne, lider kommunens afgørelse af en retlig mangel. Vi skal derfor foretage en konkret væsentlighedsvurdering af manglen, dvs. vurdere, om manglen har haft konkret betydning for kommunens afgørelse.

Dette ændrede praksis fra de tidligere principafgørelser C-40-05, C-12-06 og C-29-07, som alle førte til automatisk hjemvisning ved manglende brug af metoden. Nu gælder, at hvis kommunen reelt har inddraget de relevante oplysninger, kan afgørelsen opretholdes trods den manglende formelle brug af metoden.

For børnesager under barnets lov gælder desuden krav om **inddragelse af barnet**. I [principmeddelelse 8-25](#) fastslog Ankestyrelsen, at kravet om inddragelse efter [barnets lov § 5, stk. 3](#) er en garantiforskrift, hvis manglende overholdelse som udgangspunkt medfører ugyldighed. Afgørelser om **personkreds** for tabt arbejdsfortjeneste (som direkte påvirker barnets hverdag) kræver inddragelse, mens afgørelser om rent økonomiske spørgsmål (beregning af ydelse, forældrebetaling) normalt ikke gør det.

Kommunen har altid pligt til at oplyse sagen tilstrækkeligt jf. [retssikkerhedsloven § 10](#) og skal foretage en helhedsvurdering jf. [retssikkerhedsloven § 5](#).

LOV	Barnets lov § 5, stk. 3	Retssikkerhedsloven § 5	Retssikkerhedsloven § 10
PRAKSIS	Ankestyrelsen · Krav om inddragelse af barnet (garantiforskrift): Hvornår har en afgørelse direkte indvirkning på barnets forhold? 03.06.2025 Ankestyrelsen · Væsentlighedsvurdering af manglende brug af Funktionsevnetoden/VUM i sager om merudgifter til voksne 01.01.2019		

§ 10 Sammenfatning og centrale praksismønstre

Merudgiftsordningen er et af de mest processerede handicapkompenserende områder i dansk socialret. Ankestyrelsens praksis kan sammenfattes i følgende hovedmønstre:

- **Personkredsvurderingen** er streng og kræver, at alle tre kumulative betingelser er opfyldt for voksne. Det er borgerens samlede funktionsevne – ikke diagnosen – der er afgørende. For børn gælder tilsvarende en samlet funktionsvurdering.
- **Kompensationsprincippet** gennemsyrrer hele ordningen: borgeren skal hverken over- eller underkompenseres. Højesteret har i 2014 understreget, at der skal ske fuld dækning.
- **Udgifterne skal være sandsynliggjorte**, men kommunen kan ikke kræve løbende dokumentation for, hvordan bevilgede beløb er anvendt. Fra september 2025 indføres dog en ny model, der skelner mellem et standardbeløb og en højere ydelse ved dokumenterede udgifter.
- **Subsidiæritetsprincippet** er gennemgående: merudgiftsreglerne finder kun anvendelse, når udgiften ikke kan dækkes efter specialbestemmelser i serviceloven, sundhedsloven, hjælpemiddelreglerne eller andre love.
-

Sagsbehandlingskravene er i praksis lempet: manglende brug af funktionsevnetoden/VUM medfører ikke længere automatisk ugyldighed, men kræver en konkret væsentlighedsvurdering.

- **Den kommende lovændring** pr. 1. september 2025 ændrer ikke grundprincipperne, men forenkler udmålingen og opdaterer terminologien fra "merudgifter" til "kompensationsberettigende udgifter".

De mange principmeddelelser på området afspejler, at kommunernes praksis har varieret betydeligt, og at Ankestyrelsen løbende har måttet præcisere reglerne. Borgere, der mener at opfylde personkreds-betingelserne, bør være opmærksomme på den konkrete og individuelle helhedsvurdering, som kommunen er forpligtet til at foretage.

LOV	Barnets lov § 86	Service-loven § 100	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om tabt arbejdsfortjeneste ved hjemmetræning og krav om fuld dækning af merudgifter til aflastning 19.08.2014 Ankestyrelsen · Ankestyrelsens principmeddelelse om personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter til voksne 01.01.2019 Ankestyrelsen · Væsentlighedsvurdering af manglende brug af Funktionsevnetoden/VUM i sager om merudgifter til voksne 01.01.2019 Ankestyrelsen · Merudgiftsydelse til aflastning/barnepige - Krav til dokumentation af sandsynliggjorte udgifter 01.01.2013		

REFERENCE Lovgrundlag 5 paragraffer

Barnets lov § 86	stk. 1-5	Retssikkerhedsloven § 5	
Retssikkerhedsloven § 10		Service-loven § 41	stk. 1
Service-loven § 100	stk. 1-4		

MATERIALE Citerede afgørelser 17 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
19.08.2014	Højesterets dom om tabt arbejdsfortjeneste ved hjemmetræning og krav om fuld dækning af merudgifter til aflastning	288-2013--og-289-2010
ANKESTYRELSEN · NÆVN / KLAGEINSTANS		16
24.06.2025	Princip om rækkefølgen ved dækning af forældres transportudgifter til støttende indsatser (Barnets lov §§ 35 og 86)	12-25
03.06.2025	Krav om inddragelse af barnet (garantiforskrift): Hvornår har en afgørelse direkte indvirkning på barnets forhold?	8-25
01.01.2024	Kriterier for udmåling af afløsning og aflastning efter Barnets lov § 90, og krav om inddragelse af barnet	8-24
01.01.2023	Følgeudgifter til afløsning og aflastning: Sondring mellem naturalydelse og merudgifter	25-23

01.01.2022	Personkreds for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste: Betydningen af behandlingsmuligheder og støttetiltag for vurdering af funktionsnedsættelsens betydelighed	43-22
01.01.2019	Væsentlighedsvurdering af manglende brug af Funktionsevneometoden/VUM i sager om merudgifter til voksne	50-19
01.01.2019	Ankestyrelsens principmeddelelse om personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter til voksne	84-19
01.01.2013	Forrang for aflastningsbestemmelser frem for merudgiftsydelse ved kompensation for børns funktionsnedsættelse	85-13
01.01.2013	Befordring til hospitalsindlæggelse: Merudgifter efter serviceloven er subsidiære i forhold til sundhedsloven (Sektoransvar)	56-13
01.01.2013	Merudgiftsydelse til aflastning/barnepige - Krav til dokumentation af sandsynliggjorte udgifter	98-13
01.01.2012	Samlet funktionsevnevurdering ved merudgifter for børn med flere lidelser (§ 41)	92-12
01.01.2011	Dækning af medicinudgifter til erektiv dysfunktion som nødvendig merudgift ved rygmarvsskade	113-11
01.01.2011	Merudgifter til medicin for erektiv dysfunktion som følge af diabetes er en nødvendig merudgift efter serviceloven	112-11
01.01.2011	Udgifter til kanylebokse kan ikke dækkes som merudgift efter serviceloven, da de er reguleret som almindelig driftsudgift under hjælpemiddelreglerne	161-11
01.01.2007	Lægeerklæring til rejsesygesikring er ikke en nødvendig merudgift efter Serviceloven	C-5-07
01.01.2003	Kombination af plejetillæg (Pensionsloven) og hjælpeordning/merudgifter (Serviceloven): Krav om konkret, individuel vurdering	P-28-03